

**Aerodromi
Republike Srpske**

Tel. + 387 51 53 52 10
E-mail: info@bnx.aero
www.bnx.aero

Aerodromi Republike Srpske a.d.
Ljevčanska 141, 78250 Laktaši
Republika Srpska, BiH

**NOTE-ZABILJEŠKE
UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE PO GODIŠNJEM OBRAČUNU
ZA 2023. GODINU**

Laktaši, februar 2024. godine

INFORMACIJE O PREDUZEĆU

Preduzeće pod nazivom „Aerodrom Banja Luka” osnovano je 1991. godine, da bi se kasnije u skladu sa članom 5. Zakona o državnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj 3/95, 4/96, 21/96 i 3/97) sredinom 1995. godine, transformisalo u Osnovno državno preduzeće “Aerodromi Republike Srpske” Banja Luka sa p.o. U skladu sa Zakonom o prodaji državnog kapitala („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 24/98) i Zakonom o preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske, broj 24/98), a na osnovu Rješenja Osnovnog suda u Banjoj Luci od 28.11.2013. godine u registarskom ulošku broj 1-2513-00 dolazi do statusne promjene vlasničke transformacije prodajom državnog kapitala, i od tada preduzeće posluje kao akcionarsko društvo pod nazivom Preduzeće za usluge u vazdušnom saobraćaju „AERODROMI REPUBLIKE SRPSKE”, a.d. Banja Luka. Skraćeni naziv Preduzeća je "AERODROMI REPUBLIKE SRPSKE" a.d. Banja Luka.

Preduzeće je bilo registrovano na adresi Banja Luka Ul. Veselina Masleše broj 28, te je Rješenjem Suda broj U / I 2040/05 od 19.09.2005. god. promjenjena adresa i upisano novo sjedište u ulici Kralja Petra I Karadorđevića br. 111. Po sudskom rješenju br. 057-0-Reg-16-002578 od 15.03.2017. godine došlo je do promjene adrese preduzeća, Mahovljani bb, Laktaši. Po sudskom rješenju br. 057-0-Reg-23-001988 od 31.10.2023. godine došlo je do promjene adrese preduzeća, Ljevčanska 141, 78250 Laktaši. Preduzeću je od Republičkog zavoda za statistiku dodijeljen matični broj 01140167. Jedinствeni identifikacioni broj Poreske uprave Republike Srpske je 4400912460005. Isti broj je pri upisu u Registar carinskih obveznika, dok je ID broj kod Uprave za indirektno oporezivanje 400912460005. Osnovna djelatnost Preduzeća je 52.23 Uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju. Odgovorno lice za period poslovanja 01.01. do 25.04.2023. godine je Milan Račić a od 26.04.- 31.12.2023. godine je Natalija Trivić.

Organi upravljanja

Organi preduzeća (prema odredbama Statuta) su :

- Skupština akcionara
- Nadzorni odbor
- Uprava

Upravu preduzeća čine: direktor i izvršni direktori

Direktor: Milan Račić od 01.01.2023 do 25.04.2023

Natalija Trivić od 26.04.2023 do 31.12.2023. godine

Izvršni direktori: Mirjanić Vesna od 01.01.2023. - 31.12.2023. godine,

Dakić Dragiša od 01.01.2023. - 31.12.2023. godine,

Đukić Njegoš od 01.01.2023. - 31.12.2023. godine.

Članovi Nadzornog odbora preduzeća u toku 2023. godine:

Predsjednik: Matić Slaviša – od 01.01. do 04.09.2023. godine,
Ivanović Božidar – od 05.09. do 31.12.2023. godine

Članovi:

1. Matić Slaviša – od 05.09. do 31.12.2023. godine,
2. Ivanović Zorislav – od 01.01. do 31.12.2023. godine,
3. Čolić Aleksandar od 01.01. do 31.08.2023. godine,
4. Jež Vid – od 01.09. do 31.12.2023. godine,
5. Rade Pavlović – od 01.01. do 31.10.2023. godine,
6. Vlasisavljević Saša – od 01.11. do 31.12.2023. godine.

Odbor za reviziju:

Predsjednik: Bajić Saša

Članovi:

1. Baroš Ljiljana
2. Krunić Biljanja

Direktor interne revizije: Ratković Danka

RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. RAČUNOVODSTVENA NAČELA

Pri sačinjavanju finansijskih izvještaja Društvo je obavezno da se pridržava sledećih načela:

3.1.1. NAČELO STALNOSTI iz koga proizilazi da imovinski, finansijski i prinosni položaj društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućuje poslovanje u neograničenom roku iz čega proizilazi privremenost i povremenost izvještavanja, kao i obaveznost procenjivanja po nabavnoj cijeni i cijeni koštanja osim u slučajevima primjena načela impariteta.

3.1.2. NAČELO DOSLEDNOSTI koje podrazumijeva da se način procenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promjene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekat promjene i obrazlaže razloga promjene.

3.1.3. NAČELO REALIZACIJE po kome se u bilansu uspjeha mogu uključiti samo realizovani (tržišno potvrđeni) dobiti.

3.1.4. NAČELO IMPARITETA (nejednake vrijednosti), koje zahtijeva bilansiranje imovine po najnižoj, a obaveza po najvišoj vrijednosti što ima za posljedicu odmjeravanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir obezvređenja (depresijacije) i rezervisanja nezavisno da li je rezultat dobitak ili gubitak.

3.1.5. NAČELO UZROČNOSTI PRIHODA I RASHODA po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda (fakturisana realizacija) i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

3.1.6. NAČELO POJEDINAČNOG PROCJENJIVANJA IMOVINE I OBAVEZA pri čemu eventualna grupna procjenjivanja radi racionalizacije proističu iz pojedinačnog procjenjivanja.

3.1.7. NAČELO IDENTITETA BILANSA po kome bilans otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora da bude identičan zaključnom bilansu za prethodnu godinu.

4. PROCJENJIVANJE IMOVINE

4.1. NEMATERIJALNA ULAGANJA se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog ulaganja priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečeni goodwill. Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti, Nematerijalna ulaganja se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. U bilansu se nematerijalna ulaganja iskazuju po sadašnjoj vrijednosti.

4.2. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi. U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj cijeni. Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitka po osnovu obezvređenja). Sadašnja vrijednost građevinskih objekata,

postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva. Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od vladajućih tržišnih cijena na dan bilansa, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem ponovne nabavne cijene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procjene povećavaju revalorizacionu rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacionu rezervu, a ako revalorizacione rezerve nema, negativni efekat povećava rashod obezvređenjem imovine u bilansu uspjeha.

4.3. SREDSTVA KULTURE

U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture i sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture. U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuju po nabavnoj cijeni.

4.4. AMORTIZACIJA

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, izuzimajući zemljište je nabavna odnosno revalorizovana nabavna vrijednost. Metod obračuna amortizacije je lienarni tj. proporcionalni (paragraf 62 MRS 16 –Nekretnine, postrojenja i oprema).

Amortizacione stope nisu mijenjane u odnosu na prethodni period, a amortizacija je obračunata po sledećim stopama:

- Na nematerijalna ulaganja od 0 % (licence koje imaju neograničen vijek korištenja) do 33,33 %,
- Građevinski objekti od 1,5 % do 10 %,
- Računaraska oprema od 20 % do 25 %,
- Namještaj 12,5 %,
- Putnički automobili 15,5 %,
- Teretni automobili 14,3 %,
- Klime 16,5 %.

4.5. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani. Dugoročni krediti i ostali dugoročni plasmani vrednuju se po knjigovodstvenoj vrijednosti.

4.6. ZALIHE I DATI AVANSI

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi.

Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke. Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni. U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

4.7. SREDSTVA KLASIFIKOVANA KAO SREDSTVA NAMIJENJENA ZA PRODAJU

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji. Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koje se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji vrednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procijenjivanje po poštenoj vrijednosti. Pozitivni efekti su prihodi od usklađivanja vrijednosti, a negativni efekti procjene su rashodi po osnovu obezvređenja. (paragraf 18,19 i 23 MSFI 5 -Stalna sredstva namenjena prodaji i poslovanja koja prestaju)

4.8. POTRAŽIVANJA OD PRODAJE I DRUGA POTRAŽIVANJA

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost. Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda, a negativne na teret finansijskih rashoda. Ukoliko postoji vjerovatnoća da preduzeće neće biti u stanju da naplati sve dospjele iznose prema ugovorenim uslovima vrši se ispravka vrijednosti ovih potraživanja. Rukovodstvo preduzeća procjenjuje naplativost potraživanja. Definitivno nenaplativa potraživanja direktno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Potraživanja od dužnika u stečaju i potraživanja koja nisu naplaćena za godinu dana od dana dospijea, indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda. Porez na dodatu vrijednost obuhvata plaćeni porez na dodatnu vrijednost koji nije kompenziran sa naplaćenim porezom na dodatu vrijednost.

4.9. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dospijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani. Kratkoročni krediti Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospijea indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

4.10. GOTOVINA I EKVIVALENTI GOTOVINE

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti –hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna, ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korištenje ograničeno ili vrijednost umanjena. Hartije od vrijednosti koje su neposredno unovčljive i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Hartije od vrijednosti procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih

metala na svjetskom tržištu. Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda, a negativne na teret finansijskih rashoda.

4.11. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Aktivna vremenska razgraničenja obuhvataju unaprijed plaćene troškove, potraživanja za nefakturisani prihod, razgraničene troškove po osnovu obaveza i ostala aktivna vremenska razgraničenja.

5. PROCJENJIVANJE PASIVE

U kapital spadaju: osnovni kapital, rezerve (emisiona premija, zakonske i statutarne rezerve), revalorizacione rezerve i neraspoređeni dobitak i gubitak do visine kapitala. Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala. Kapital i gubitak unose se u bilans u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti. Revalorizaciona rezerva datog sredstva prenosi se na neraspoređeni dobitak postepeno u visini razlike amortizacije obračunate po propisanim amortizacionim stopama na osnovicu po nabavnoj vrijednosti i amortizacije obračunate po istim amortizacionim stopama na osnovicu koju čini procjenjena-revalorizovana vrijednost i odjednom kada se to sredstvo potpuno amortizuje ili proda. Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine do visine kapitala su ispravka vrijednosti kapitala.

5.2. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restrukturiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

5.3. DUGOROČNE OBAVEZE

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze. Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.4. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dospijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

5.5. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I DRUGE OBAVEZE

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

5.6. TEKUĆE OBAVEZE ZA POREZ NA DOBIT

Tekuće obaveze za porez na dobit obuhvataju neplaćeni porez na dobit, međutim kako Preduzeće već dugi niz godina ne ostvaruje dobit, nema ni obaveza po osnovu plaćanja poreza na dobit.

5.7. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U pasivna vremenska razgraničenja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala pasivna vremenska razgraničenja. Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

6. SREDNJI KURS VALUTA I KOEFICIJENT REVALORIZACIJE

Srednji kurs važnijih stranih valuta je:

	<u>31.12.2022.</u>	<u>31.12.2023.</u>
1 EUR	<u>1,95583</u>	<u>1,95583</u>

7. PRIHODI I RASHODI

7.1. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

7.1.1. Poslovne prihode čine:

- prihodi od prodaje robe,
- prihodi od prodaje učinaka, u zemlji i inostranstvu,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje učinaka priznaju se po cijeni koštanja,
- prihodi od aktiviranja i potrošnje robe priznaju se po nabavnoj cijeni,
- promjena vrijednosti investicionih nekretnina
- prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, donacija, prihodi iz budžeta i drugih namjenjenih izvora i drugi slični prihodi,
- prihodi od zakupnina, članarina, tantijema, prihodi iz namijenskih izvora finansiranja i ostali prihodi.

7.1.2. Poslovne rashode čine:

nabavna vrijednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezervisanja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja.

7.2. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

7.2.1. Finansijske prihode čine: prihodi od kamata, prihodi od pozitivnih kursnih razlika, prihodi po osnovu efekata valutne klauzule i ostali finansijski prihodi.

7.2.2. Finansijske rashode čine: rashodi po osnovu kamata, rashodi po osnovu negativnih kursnih razlika i ostali finansijski rashodi.

7.3. OSTALI PRIHODI I RASHODI

7.3.1. Ostale prihode čine: prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine, prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali prihodi.

7.3.2. Ostale rashode čine: rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i ostali rashodi.

7.4. DOBICI I GUBICI UTVRĐENI DIREKTNO U REZULTATU

7.4.1. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu su: dobiti po osnovu smanjenja revalorizacionih rezervi na stalnim sredstvima i ostali dobiti utvrđeni direktno u kapitalu.

7.4.2. Gubici utvrđeni direktno u kapitalu su ostali gubici utvrđeni direktno u kapitalu.

7.5. POREZ NA DOBITAK

Porez na dobitak obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit Republike Srpske. Poreska osnovica utvrđuje se poreskom prijavom a poreska stopa je 10%. Poreski propisi Republike Srpske ne omogućuju da se poreski gubici iz tekuće godine mogu knjižiti kao osnov za povraćaj plaćenog poreza u prethodnoj godini. Međutim, gubici iz tekuće godine mogu se preneti na račun dobitaka iz budućih perioda, ali ne duže od pet godina.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Finansijski izvještaji su sačinjeni i prezentovani u skladu sa relevantnim Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja i fer prezentacije.

SKRAĆENA ŠEMA BILANSA STANJA

NOTA BR. 1.

Strukturu ukupnih sredstava u konvertibilnim markama čine:

	2023. godina	2022. godina
Stalna sredstva	25.982.249	25.836.108
Tekuća sredstva	804.615	1.446.345
Stanje na dan 31.12.	26.786.864	27.282.454

Stalna sredstva su se povećala u odnosu na prethodnu godinu za iznos ulaganja u građevinske objekte i opremu u periodu korištenja.

Do smanjenja tekućih sredstava je došlo usljed smanjenja potraživanja od kupaca i smanjenja gotovinskih ekvivalenata. Ako se izvrši poređenje gore iskazanih pokazatelja evidentno je da je u poslovnim knjigama Preduzeće u 2023. godini u odnosu na 2022. imalo kontinuiranu naplatu potraživanja. Činjenica je, da je u periodu 2021/2022 urađena ispravka i obezvređenje svih spornih i zastarjelih potraživanja.

NOTA BR. 2.

Strukturu stalnih sredstava u konvertibilnim markama čine:

	2023. godina	2022. godina
Građevinski objekti	16.134.604	16.441.293
Oprema i postrojenja	2.530.679	2.588.199
Zemljište	6.313.532	6.313.532
Nematerijalna ulaganja	273.080	285.481
Avansi-invest. nekr u pripremi	717.854	195.103
Učešće u osnivanju	12.500	12.500
Ukupno	25.982.249	25.836.108

Ako se izvrši poređenje gore iskazanih pokazatelja evidentno je da je u poslovnim knjigama preduzeća u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu vrijednost stalne imovine (građevinski objekti, oprema i postrojenja) veća, jer je povećana i vrijednost građevinskih objekata u izgradnji odnosno u pribavljanju, za osnovna sredstva koja nisu stavljena u funkciju ili nije pribavljena potpuna dokumentacija za aktiviranje.

Novе nabavke nekretnine, postrojenja i oprema se iskazuju po nabavnoj vrijednosti na dan bilansiranja, umanjeno za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava po proporcionalnoj metodi, počevši od prvog narednog mjeseca od datuma stavljanja sredstva u upotrebu, dosljedno primjenjujući stope amortizacije iz Nomenklature koja je sastavni dio Pravilnika o primjeni Zakona poreza na dobit. Izdaci po osnovu tekućeg održavanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

NOTA BR.3.

Podaci o stanju na računima nabavne vrijednosti, ispravke vrijednosti, sadašnje vrijednosti nekretnina, postrojenja, opreme, avansa, osnovnih sredstava u pripremi i dugoročnih plasmana prikazana su u sledećoj tabeli.

	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
Nematerijalna ulaganja	1.125.803	852.723	273.080
Zemljište	6.313.532	-	6.313.532
Građevinski objekti	17.151.793	1.017.189	16.134.604
Oprema	11.063.067	8.532.388	2.530.679
Avans za inv. nekr. u pripremi	717.854	-	717.854
Učešće u osnivanju	12.500	-	12.500
UKUPNO	36.384.549	10.402.300	25.982.249

Prema izvještaju o redovnom godišnjem popisu na dan 31.12.2023. komisija je predložila da se uradi otpis potraživanja u iznosu 3.731,12 KM nastalih uslijed greške u knjiženju ranijeg perioda (iz 2017. godine). Kako je u tom periodu iskazan prihod u glavnoj knjizi tako je u 2023. godini iskazan i trošak.

NOTA BR.4.

Struktura tekućih sredstava

Pozicija	2023. godina	2022. godina
Zalihe	353.554	325.058
Realizovani RUC	(-54.842)	
Dati Avansi	1.894	21.589
Ukupno /1	300.606	346.647
Kratkoročna potraživanja	161.173	533.073
Gotovina i gotov. ekvivalenti	293.221	491.002
Porez na dodatnu vrijednost	49.615	75.624
Ukupno/2	504.009	1.099.699
Stanje 31.12.	804.615	1.446.346

Gotovina i gotovinski ekvivalenti prikazani u izvještaju centralne popisne komisije i bruto bilansu sa 31.12.2023. godine se razlikuje za iznos 17.448,61 KM koji se odnosi na promet nakon urađenog popisa, tj. za period 28.12-31.12.2023. godine. Polog sredstava na račun privrednog društva je izvršen 04.01.2023. godine.

Primjenom MSFI 9, a prema izvještaju o obezvrjeđenju potraživanja ovlaštenog procjenitelja na dan 01.01.2023. i 31.12.2023. utvrđena su obezvrjeđenja potraživanja.

Efekat u iznosu 19.275,00 KM je uticao na smanjenje ispravke potraživanja, i samim tim I na smanjenje gubitka prethodnih godina. Iznos od 4.725,40 KM je direktno priznat na trošak, a iznos 19.275,00 KM je priznat na prihod od obezvrjeđenja potraživanja od kupaca.

Efekti izvještaja o obezvrjeđenju potraživanja prema MSFI 9 na dan 31.12.2023. godine su imali rezultat priznavanja prihoda od dobitaka od ranije umanjanih potraživanja u iznosu od 19.275,00 KM, priznavanje gubitaka od usklađivanja vrijednosti potraživanja u iznosu 4.725,40 KM, što u prebijenom saldu iznosi 14.549,60 KM u korist prihoda.

NOTA BR.5

Struktura kapitala data je u sledećoj tabeli

	2023. godina	2022. godina
Aksijski kapital	10.125.725	10.125.725
Ostale rezerve	821.818	821.818
Ulaganja u otkup sopstv. akcija	0,00	764.390
Revalorizacione rezerve	11.124.827	11.512.391
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	775.127	387.563
Gubitak ranijih god. do visine kapitala	-6.357.061	-5.409.840
Gubitak tekuće godine	-1.741.683	-583.726
Ukupno:	14.784.753	16.089.541

Dio neraspoređenog dobitka tekuće godine odnosi se na ukidanje revalorizacionih rezervi koje su priznate u 2022. godini na osnovu elaborate o procjeni imovine u iznosu od 387.563 KM. Prema MRS 16, iznos realizovane rezerve čini razlika između amortizacije zasnovane na realizovanom iznosu sredstava i amortizacije zasnovane na prvobitnoj nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

Dio nerasporedenog dobitka tekuće godine odnosi se na dobitak od prodaje sopstvenih akcija u iznosu od 400.895 KM. Izvršena je emisiona prodaja sopstvenih akcija u paketu od 1.329.378 akcija na sljedeći način:

-34700 akcija po cijeni od 0,36 KM što je u konačnom iznosu 12.492,00 KM

-1.294.678 akcija po cijeni od 0,30 KM što je u konačnom iznosu 388.403 KM

Osnovni kapital društva se smanjio za iznos **od 363.494 KM**, kao razlika između prodajne cijene akcija na dan prodaje I dana bilansa 31.12.2022 godine ($764.390 - 400.895 = 363.495$ KM, što je direktno knjiženo na gubitak ranijih godina do visine kapitala).

Ukupan gubitak tekuće godine je u iznosu od **1.741.683 KM**.

Ostale promjene na kapitalu su u skladu sa MSFI 9, a prema gore navedenim iznosima u Noti br.4 koji su direktno uticali na povećanje gubitka ranijih godina.

Na dan 31.12.2023. godine bilo je ukupno 660 akcionara, dok je struktura vlasništva 6 najvećih akcionara bila sledeća:

	Број акција	Учешће у основном капиталу (%)
Akcijski fond RS, a.d. Banja Luka	6.550.417	64,69%
PREF a.d. Banja Luka	2.292.464	22,64%
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	503.784	4,98%
DUIF Management Solutions, Banja Luka	134.568	1,33%
Todorović Dejan	109.407	1,08%
Žigon Iztok	108.072	1,07%
Ostalih 654 akcionara	427.013	4,21%

Prodajom sopstvenih akcija došlo je i do promjene u vlasničkoj strukturi akcionara, na način da je Pref a.d. Banja Luka otkupio od Aerodroma RS a.d. cjelokupan paket sopstvenih akcija i samim tim povećao svoje učešće u kapitalu na 22,64 %.

NOTA BR.6.

Dugoročna rezervisanja sa 31.12.2023. godine iznose 964.050 KM ista se odnose na obaveze koje se mogu konvertovati u kapital prenesene iz JP- Aerodrom Trebinje.

NOTA BR.7.

Obaveze na dan 31.12.2023. godine iznose **12.038.112 KM**, i to:

Dugoročne obaveze -IRB	5.913.671
Kratkoročne obaveze -IRB	644.219
Obaveze prema dobavljačima	1.929.565
Obaveze za poreze, doprinose, lična primanja I druge obav prema zaposl.	375.830
Porez na dodatu vrijednost	6.127
Ostale obaveze	3.168.700
UKUPNO:	12.038.112

NOTA BR.8.

Saldo na kontu pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 2.607.307 KM odnosi se na primljena sredstva od Vlade RS – donacija za rekonstrukciju piste u iznosu od 3.000.000 KM iz 2006.godine, umanjena za iznos 75.000,00 KM koji su preneseni na prihode, te na kapitalni grant iz 2022. godine u iznosu 907.000,00 KM koji je umanjen za iznos amortizacije u iznosu od 12.347 KM.

Saldo na kontu pasivnih vremenskih ragraničenja u iznosu od 261.438,00 KM odnosi se na rezervaciju sudskih sporova prema nalazu advokata, a po osnovu pokrenutog spora sa BHDC-a u iznosu 133.486,00 KM ili u visini 50% vrijednosti spora, kao i rezervisan iznos na osnovu presude iz radno pravnih odnosa u iznosu 51.794,00 KM.

Prema preporuci advokata na kraju 2023 godine izvršena je rezervcija dodatnih 50% iznosa po drugom parničnom postupku koji se vodi po tužbenom zahtjevu Ministarstva komunikacija i transporta, Direkcija za civilno vazduhoplovstvo u iznosu od 65.658 KM i rezervisan je iznos od 10.500,00 KM po osnovu presude iz radno pravnih odnosa.

Na kontu pasivnih vremenskih razgraničenja je i saldo odloženih prihoda po osnovu donacije opreme koju su donirala druga pravna lica u ukupnom iznosu 26,951,43 KM, čija se analitika vodi u registru osnovnih sredstava.

SKRAĆENA ŠEMA BILANSA USPJEHA

NOTA BR.9.

Prihod od prodaje čine:

	2023. godina	2022. godina
Prihod od prodaje na domaćem i ino tržištu	1.179.914,32	2.252.728
Prihod od prodaje usluga	2.090.639,14	1.357.352
Prihod od donacija	95.344,67	95.952
Prihodi od subvencija i grantova	1.123.000	2.200.000
Prihodi od zakupnina	79.540,10	74.659
Prihodi od refundacija	93.138,14	15.891
Ukupno	4.661.576,37	5.996.583

Do smanjenja prihoda od prodaje kerozina na domaćem i ino tržištu je došlo iz razloga jer je Preduzeće zbog niza problema u nabavci mlaznog goriva i dotrajale opreme odlučilo da opslugu vazduhoplova kerozinom povjeri trećem licu uz naplatu naknade za korištenje manevarskih površina.

Subvencija iz Budžeta Republike Srpske nakon usvojenog Rebalansa budžeta smanjena je sa planiranih 2.200.000,00 KM na 1.123.000,00 KM što je značajno uticalo na negativno poslovanje Preduzeća s obzirom da je do smanjenja došlo krajem 2023. Godine.

NOTA BR.10.

Strukturu finansijskih prihoda i ostalih nepomenutih prihoda čine:

	2023. godine	2022. godine
Prihod od kamata	1,00	0,23
Ostali poslovni prihodi	49.847	103.503
Prihodi od uskl. vrijednosti potraživanja od kupaca	19.275	
Ukupno	69.123	103.503,23

Ukupni prihodi na kraju obračunskog perioda iznose 4.730.699,37 KM

NOTA BR.11

Struktura ukupnih rashoda je:

	2023. godina	2022. godina
Poslovni rashodi	6.253.365	6.552.929
Finansijski rashodi	53.086	42.211
Rashodi po osnovu odnosa povezanih pravnih lica	0,00	3.390
Ostali Rashodi	152.881,47	35.662
Rashodi po osnovu obezvrjeđenja imovine	4.725	3.315
Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina	8.323,58	49.698
Ukupno	6.472.381,05	6.680.500

Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina se odnose na efekte knjiženja izvještaja obezvrjeđenja potraživanja.

NOTA BR.12

Nabavna vrijednost prodane robe iznosi:

	2023. godina	2022. godina
Nab. vrijed. prod. robe-kiosk	296.896,08	294.693
Nab. vrijed. prod. robe-bife	254.015,77	83.029
Nab. vrijed. prod. robe-kerozin	30.598,20	1.357.072
Nab.vri.pr.robe-teč za odled	24.756,25	319
Nab.vrijed.prod.r. pjenilo	0	
Ukupno	606.266,30	1.735.113

NOTA BR.13.

Troškovi materijala rezervnih dijelova, ostalog materijala, goriva i energije obuhvataju:

	2023. godina	2022. godina
Troš.materij.i režijski mat.	294.289,65	189.945
Troš. elekt.energ.	77.894,83	59.304
Troš. goriva lož-ulje	82.441,90	73.456
Ukupno	454.626,38	322.705

NOTA BR.14.

Troškovi bruto zarada i naknada zarada obuhvataju:

	2023. godina	2022. godina
Troškovi bruto zarada	2.507.173,30	2.097.281
Troškovi bruto naknada	512.875,06	399.448
Naknada član. NO i Odbora za reviziju	54.373,06	54.372
Ostali lični rashodi	67.149,48	37.270
Ukupno	3.141.571,90	2.588.372

Troškovi bruto zarada i naknada su povećani zbog povećanja broja zaposlenih u toku 2022 i 2023 godine.

Broj zaposlenih na početku obračunskog perioda je 106 a na kraju obračunskog perioda je 112.

NOTA BR.15.

Troškovi neproizvodnih usluga:

	2023. godina	2022. godina
Troš.neproiz.usluga	159.025	107.449
Troš.reprezentacije	31.738,97	28.217
Troš.premija osiguranja	83.339,40	45.319
Troš.platnog prometa	24.339,65	18.959

Troš. članovima udruž.	2.411,41	2.217
Troš.doprinosu	2.917,06	630
Troš. poreza	9.878,44	6.797
Ostali nematerijalni troškovi	20.776,34	41.151
Ukupno	334.426,33	250.740

Troškovi proizvodnih usluga:

	2023. godina	2022. godina
Troš.transportnih usluga	190.072,33	191.329
Troš. održavanja	159.475,35	140.981
Troš.zakupnina poslov.i kancel.prost.	25.933,32	26.593
Troš. reklama I prop.oglasi, prosp.rekl.	23.360,91	37.560
Troškovi špediterskih usluga	3.096,56	2.529
Troškovi komunalnih usluga	18.708,67	14.310
Proiz.usluge po ugovoru o djelu	171.272,15	161.142
Troškovi ostalih usluga	47.780,74	40.073
Ukupno	639.700,03	614.517

Troškovi amortizacije iznose 992.618,42 KM. Obračun amortizacije se vrši elektronskim putem (programski). Troškovi amortizacije iz donacije iznose 7.998,05 KM.

Obračun amortizacije degressivnom metodom u iznosu od 1.248.735,65 KM je uticao na smanjenje poreske osnovice i direktno na rezultat u poreskom bilansu. Nakon obračuna poreske amortizacije degressivnom metodom u odnosu na računovodstveni obračun amortizacije, dolazi do razlike u iznosu od + 256.117,20 KM.

BILANS TOKOVA GOTOVINE

NOTA BR.16.

Ukupan priliv gotovine u periodu od 01.01-31.12.2023. iznosi 5.809.819 KM a struktura priliva je:

	2023. godina	2022. godina
Priliv iz poslovne aktivnosti	4.285.924	6.938.604
Priliv od kamata	0,00	0,00
Priliv iz aktivnosti finansiranja	1.123.000	0,00
Ostali	0,00	0,00
Priliv od dugor. plasmana	0,00	0,00
Priliv od prodaje sopstvenih akcija	400.895	
Ukupno	5.809.819	6.938.604

NOTA BR.17.

Ukupan odliv gotovine u 2023. godini iznosi 6.007.600 KM, struktura je sljedeća

	2023. godina	2022. godina
Odliv po osnovu pl. dobavlj.	1.522.526	4.974.826
Odliv po osnovu pl. zapos.	3.593.925	2.333.477
Odliv po osnovu kamata	46.231	29.180
Ostali odlivi	66.388	151.130
Odlivi po osnovu krat. kredita	371.490	201.355
Odlivi po osnovu kupovine postrojenja i oprem	115.316	0,00
Odliv po osnovu investicionih ulaganja	291.724	
Ukupno:	6.007.600	7.689.911

NOTA BR.18.

Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe, ostali rashodi

	2023. godina	2022. godina
Troškovi rez. po sudskim sporovima iz radnih odnosa	10.500	51.793
Troškovi rezervisanja po sudskim sporovima BHDCA	65.658	133.486
Ostali rashodi	131.286,33	35.661
Ukupno	207.444,33	220.940

NOTA BR.19.

Uslovna potraživanja po osnovu primjenjenih garancija u ukupnom iznosu od 244.756,37KM obuhvataju:

- Primljena garancija Marković Invest u iznosu od	85.129,19 KM
- Primljena garancija Delta MD	133.416,28 KM
- Primljena garancija Migros D.O.O	3.954,90 KM
- <u>Primljena garancija</u>	<u>22.256,00 KM</u>
Primljene garancije	244.756,37 KM

Uslovne obaveze po osnovu datih instrumenata obezbjeđenja plaćanja u ukupnom iznosu 6.331.985,17KM, odnose se na garancije po osnovu zajma od IRB-a, a obuhvataju:

- Date mjenice u iznosu od 1.481.985,17 KM
- Date garancije u iznosu od 4.850.000,00 KM

NOTA BR.20.

Za obračunski period: 01.01-31.12.2023. godine u bilansu uspjeha iskazan je sljedeći rezultat:

UKUPNI PRIHODI	4.714.475 KM
UKUPNI RASHODI	6.456.158KM
GUBITAK	1.741.683,00 KM

Za obračunski period: 01.01-31.12.2023. godine u bruto bilansu iskazan je sljedeći rezultat:

UKUPNI PRIHODI	4.730.699 KM
UKUPNI RASHODI	6.472.382KM
GUBITAK	1.741.683,00 KM

Ukupni prihodi i rashodi na finansijskom izvještaju se razlikuju u odnosu na bruto bilans sa 31.12.2023. godine za iznos 16.224,00 KM usljed prebijanja salda usklađivanja vrijednosti finasnijskih sredstava, tj. stavljanja u odnos gubitaka od usklađivanja vrijednosti I dobitaka od usklađivanja vrijednosti potraživanja, a prema novom kontom okviru i novim finansijskim izvještajima koji su u primjeni od 01.01.2022. godine.

Ukupni ostvareni prihodi veći su za 0,25% u odnosu na planirane prihode iz Revidovanog plana za 2023. godinu, dok su ostvareni rashodi veći za 0,92% u odnosu na planirane rashode iz Revidovanog plana za 2023. godinu. Finansijski rezultat u iznosu od 1.741.683 KM predstavlja gubitak za 2023. godinu, a uzrok nastanka je najvećim dijelom smanjen iznos sredstva subvencije iz budžeta Republike Srpske nakon usvajanja rebalansa budžeta u novembru 2023. godine, koja su umanjena za 1.077.000,00 KM, kao i zbog prenesenih obaveza iz 2022. godine prema dobavljačima i po osnovu poreza i doprinosa.

NOTE SAČINILA

Snježana Vučenović

Snježana Vučenović

